

SAGLIK

ÖZEL EGE AKADEMİ
GÖZ HASTANESİ

(0 258)
377 77 77

Prof. Dr. Cem YILDIRIM

Medikal Direktör, Göz Hastalıkları Uzmanı

Katarakt ve Tedavisi

Katarakt hastalığı, saydam olan göz merceğinin bu saydamlığını yitirmesi ve gözbebeğinden normalde alınan siyah refletin, yerini opak beyaz reflere bırakması ile karakterizedir. Tarih boyunca, bu beyaz refle, hızla akan suyun aldığı renge benzetilerek "katarakt" terimi kullanılmıştır.

NORMAL

KATARAKT

Sağlıklı bir gözde cisimlerden yansıyan ışınlar gözün görme merkezinde odaklanır ve kişi gözlük ya da kontak lens ihtiyacı olmadan net bir görüş elde eder.

Katarakt gözün içinde bulunan doğal lesin saydamlığını kaybederek opaklaşmasıyla oluşur. Kişi net göremez ve renklerde soluklaşma olur.

Kataraktla birlikte renk canlılığını kaybeder, görme azalır:

Bulanıklaşan göz merceği, dışardan gelen ışıkların göz içine, görme noktasına ulaşmasını engeller, böylelikle kataraktlı hastalarda görme bulanıklaşır ve görme kalitesi düşer. Başlangıçta kataraktlı hastaların görmeleri henüz belirgin olarak azalmasa da dünyayı daha soluk ve cansız görürler. Diğer belirtiler ise özellikle aydınlık ortamlarda gözlerde kamaşma, gözlük numaralarında hızla değişme şeklinde özetlenebilir.

Yaşlılık kataraktında bir yandan görme

bulanırken, diğer yandan da özellikle mavi renkte azalma, sarı renkte artma şeklindeki renk görme bozukluğunu görmekteyiz.

Diabetik kataraktta ise, loş ortamda normale yakın görmeye karşın ışıklı ortamda azalan ve ışıkların etrafında halolar görmeyle karakterize görme yakınması belirgindir. Bu kişiler araç kullanırken, otomobil farlarından fazlaca etkilenirler. Bazen bu yakınma, normal oda aydınlatmasında ve loş ortamda iyi görebilen bir araç sürücüsü için ameliyat nedeni olabilir.

Katarakt gelişimini önlemek mümkün mü?

Katarakta neden olabilecek pek çok hastalık, ilaç ve çevresel faktör mevcuttur. Ancak, katarakt gelişiminin en önemli nedeni yaşın ilerlemesidir. İlerleyen yaş, nasıl bazı insanları diğerlerinden daha erken ve daha fazla etkiliyorsa, katarakt da bazı insanlarda daha erken ve belirgin olarak ortaya çıkar, ama yaşlanma önlenemedikçe, kataraktın da önlenmesi mümkün görünmemektedir. Günümüzde henüz katarakt gelişimini engelleyecek veya bulanıklaşan lensi tekrar saydamlaştırarak tedavi yöntemi bulunamamıştır.

En konforlu ameliyat !

Sadece göz damlası ile sağlanan anesteziyi takiben dikiş gerektirmeyecek kadar küçük bir kesiden göz içine girilerek, bulanıklaşan merceğe ultrasonik ses dalgaları ile temizlenmekte ve yerine hasta için uygun göz içi lensi takılmaktadır. Ameliyat öncesi yapılan ölçümler sayesinde her bireyin ihtiyacı olan lens gücü belirlenmekte, bu sayede ameliyat sonrası gözlük ihtiyacı da en aza indirilmekte, hastanın beklentileri de göz önüne alınarak ideal gözlük numarasının elde edilmesi mümkün olmaktadır. Bu gelişmeler ve elde edilen başarılı sonuçlar dikkate alındığında katarakt ameliyatının en konforlu cerrahi girişim olduğu ortaya çıkmaktadır. Her görme azlığının tek nedeni katarakt olamayacağından, kişinin bu ame-

liyattan ne kadar yarar göreceği, ameliyat öncesi muayenelerle değerlendirilmektedir. Bu değerlendirme, kataraktı bembeyaz hale gelmemiş, yani henüz gözde muayenesi yapılabilen olgular da %100'e varan güvenilirliktedir.

Ameliyat kalitesinin artması ile paralel olarak, ameliyat zamanlaması da değişmiştir. Bugün katarakt ameliyatının zamanı, hastanın ihtiyaç duyduğu andır. Kişinin günlük aktivitesi, mesleki özellikleri dikkate alınarak hekim ile hasta birlikte ameliyat zamanını belirlemelidir. Net görmenin önemli olduğu mesleklerde kataraktın çok erken evrelerinde ameliyat yapılarak, görme kalitesini artırmak mümkündür.

Katarakt tekrar eder mi ?

Başarılı bir katarakt ameliyatından sonra kişide tekrar katarakt gelişmesi mümkün değildir. Çünkü kişinin opaklaşan merceği alınmış, yerine yapay bir merceğe yerleştirildiğimiz yer, doğal merceğe zarına (kapsülüne) ait ceptir. Bu zar (doğal merceğin kapsülü) zamanla opaklaşabilir ve hasta katarakt ameliyatından önceki gibi bulanık-mat görmeye, ışıkların etrafında halolar görmeye başlayabilir. Bu durumda, aynen bir göz muayenesi olur gibi, lazer bağlantılı biomikroskopla yüzünü yerleştiren hasta, tamamen ağrısız olmak üzere, opaklaşmış lens kapsülünün merkezinde yaratılan açıklıkla, önceki iyi görmesine kavuşturulur. Diabetli hastaların yarısı hayatında bir kez ameliyat olmaktadır ve katarakt ameliyatı yapılan hastaların %10'unu diabetliler oluşturmaktadır. Lokal anestezi, diabetik olguların da sistemik durumlarına bağlı herhangi bir kısıtlama olmaksızın ameliyat olabilmelerine imkan sağlamaktadır. Bazen hastaların görme ihtiyaçları, bazen diabetik retinopatinin takibi ve laser fotokoagülasyon ile tedavisi için katarakt ameliyatı kaçınılmazdır. Ancak modern teknolojinin, tıbbı sunduğu imkanlarla, katarakt ameliyatı bugün korkulacak bir girişim olmaktan çıkmış, en konforlu ameliyat haline gelmiştir.

Diabetik kişilerde katarakt iki kat sık görülür

Bazı hastalıklarda, özellikle de "Diabet"te katarakt sıklığı artmaktadır. Diabetli hastalarda hem yaşa bağlı katarakt daha erken ortaya çıkmakta, hem de yaşlılık kataraktından çok daha erken yaşlarda diabete bağlı katarakt görülmektedir. Diabetli hastalarda hastalık süresi, kan şekeri kontrolü ve yaş, katarakt gelişiminde etkilidir. Gelişiminde çok sayıda faktörün etkili olduğu kataraktın, önlenmesi de buna bağlı olarak güçleşmektedir. Ancak, diabet hastalarında iyi kan şekeri kontrolü kataraktın ilerlemesini yavaşlatabilir.

